LaV@eduskunta.fi

Viite: lausuntopyyntönne 21.4.2016

Asia: Hallituksen esitys (HE 65/2016 vp.) laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Käräjäoikeudella ei ole erityisesti lausuttavaa kansallisessa lainsäädännössä tarvittavista toimenpiteistä 3.7.2016 sovellettavaksi tulevan EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) tai markkinoiden väärinkäyttödirektiivin (MAD) osalta. Tässä lausunnossa keskitytään arvioimaan lähinnä ehdotettuja rikoslain 51 luvun muutoksia.

Käräjäoikeus on aikaisemmin antanut lausunnon esitysluonnoksesta (VMO19:00/2016). Esitysluonnokseen verrattuna säännösehdotuksia ja perusteluja on täsmennetty sekä parannettu huomattavasti. Luonnokseen sisältynyttä ehdotusta (kansallisesta) törkeää arvopaperimarkkinoita koskevasta tiedottamisrikoksesta ei ainakaan tässä vaiheessa ehdoteta säädettäväksi, vaan se ehdotetaan siirrettäväksi jatkovalmisteluun.

Käräjäoikeus puoltaa esityksessä mainituista syistä ehdotusta, että sisäpiirintiedon väärinkäyttö jatkossakin säilyy rangaistavana myös törkeästä huolimattomuudesta. Tahallisuuden toteaminen (arvioiminen) ei välttämättä ole yksiselitteistä, tekokokonaisuuteen voi myös liittyä useampia henkilöitä erilaisissa rooleissa.

Korotetun tahallisuusvaatimuksen poistamista sisäpiirintiedon väärinkäytön sekä osin markkinoinnin manipuloinnin (nyk. markkinoinnin vääristämisen) tunnusmerkistöstä voidaan esityksessä mainituilla perusteilla pitää perusteltuna. Korotetulla tahallisuusvaatimuksella esimerkiksi sisäpiirintiedon väärinkäytön tunnusmerkistössä ei ole ollut erityisen suurta käytännön merkitystä, täysin merkityksetön oikeudellisessa arvioinnissa se kuitenkaan ei ole ollut.

Käräjäoikeuden ja tuomioistuimien työskentelyyn yleisemmin luonnoksessa esitetyt muutokset tulevat vaikuttamaan rikosasioiden osalta viiveellä. Käräjäoikeuden työmäärään ehdotettujen muutosten tosiasiallinen vaikutus ei kuitenkaan liene suuri. Myöskään uutena rikoslakiin lisättäväksi ehdotettu, aikaisemmin pelkästään hallinnollisesti sanktioitu, sisäpiirintiedon ilmaiseminen tai ehdotettu Finanssivalvonnan mahdollisuus hakea takavarikkoa eivät erityisesti lisänne työmäärää.

Lausunnon on valmistellut käräjätuomari Ismo Räty.

Laamannin sijainen Jouko Räsänen